

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Bucsuztató.

Kassa, nov. 24.

Azt a csodaszép reggelt soha se fogjuk elfelejteni . . . Novemberi komor nap volt egyébként, hajnalban köd ülte meg az utcát. Reggelre válva, a nap éltető, vigasztaló, fölmelegítő sugara bármint vártuk is, csak nem akart az ólomszürke felhők mögül kiszaladni; nyirkos párázat nehezedett a lelkekre, mint valami gyászfátyol. Valóban úgy is indult ez a nap, hogy gyászba borult lelkünk miatta. Azon a reggelen tört be a magyar alkotmányba a fegyveres erőszak, azon a komor novemberi napon szakgatták le durva kézzel a vármegye ősi terméről a pecséteket, törték fel katonai puskaművessel a gyülesterem ajtaját, azon a reggelen szállta meg kétszáz szuronyos csendőrrel a vármegye udvarházát a megyefőnök s csinált a maga számára s mindazoknak, kik követni akarnák Manlicherből a törvénytíprásba vezető ösvényt. Az ut tiszta volt, a csendőrkordon között elindulhatott Pongrácz gróf, bántalom nem érthette, (az átok csak később fáj), csak lett volna, aki kövesse.

Mert azon a reggelen úgy ébredt föl a megyefőnök, hogy egy óra múlva, ha végig tapos is a magyar alkotmányon, de instaláltatja magát. Mondják, hogy diszmagyarját is felöltötte (minő meggyalázása e köntösnek!) s várta, hogy hiv szolgálai szólítsák az ostromállapotba helyezett megyeházára . . .

És az alatt az alispán szobájában gyülekeztünk többen. Akkorra már Rakovszky mély felháborodással tiltakozott a vármegyeház szuronyos megszállása ellen, de mit használt az. A törvény fölött megkondult a halálharang . . . A tágas szobában némán ültek a jelenlevők. Hét órától kilencóraig, oly lassan mullott az idő, mintha két évszázad eltippegésére vártunk volna. Egyikünk se szólt, de mindannyi egyre gondolt: Akad-e becsutelen selma, ki instalálja a megyefőnököt?

Künn ezalatt egyre nőtt a tömeg. De mi ez? harsány vezényszóra megindul a csendőrcsapat. Talán roham a közönség ellen? Elsápadunk . . . Nem, a csendőrök elvonulnak. Kimondhatatlan érzés fészkelődik lelkünkbe, kezd pirosodni az orcánk, egymásra nézünk, aztán mindnyájan az alispánra aki az ablaknál áll Majd

mint villámütésre egyszerre szökik ajkunkra szívünk ujjongása:

— Vivát! Győztünk! Mególtalmazta meggyeinket a szégyentől a magyarok istene . . .

És egymás keblére borul öreg és fiatal, komoly férfiak szemében könnyek gyülemlenek, az alispánt négyen-öten is ölelik egyszerre, majd vállai-kon a magasba emelik, összecsókolják, alig is bír szóhoz jutni; de tudott is volna ő akkor, az ékes szavu orátor beszélni, ziháló mellel, megnevdedett szemekkel, tudott is volna ő akkor élete legszebb diadalán egy szót is szólni! . . . Csak jó később, mikor alulról felcsendült a Kossuth nóta s megtöltötte éneklő, ujjongó tömeg a lépcsőházat, a folyosókat, a szobáját, csak akkor tudott szóhoz jutni: Ez a nap életem legszebb napja, vármegyénk; büszkék lehetünk Abaujmegyeiek, becsületét senki közülünk el nem játszotta . . .

A komor novemberi napot aztán már nem láttuk, besugározta a becsület dicsfénye, ragyogással hintette be a hazafiu erény sugárzása. Ez a nap ezért marad örökké feledhetetlen, emlékeink közül való legszebb. Mert ezen a napon Abauj-Torna vármegye cölöpöt vert a magyar alkotmányos harc históriájába. Ez a nap kitarta a követendő ut sorompóját s mentek is rajta, dicsőséggel legyen mondva, se hátra, se oldal nem tekintve, büszkén, rendületlenül előre. Ettől a naptól kezdődik elszánt mérközése a hazafiságnak és a törvénytíprásnak. Erős, kemény harcok, kiméletlen az erőszak, száz gáncsot vet, ezer csapdát állít, egész hadsereggel hadakozik, de bírja, tartja, állja a védő csapat, visszaveri, oduiba kergeti, ha száz sebbel is borított a teste . . .

Ma, hogy visszavarázsoljuk a közelmúltat, hogy átcikkázik agyunkon, megrezdül a szívünkben, keresztülvillan lelkünkön, ma bucsuztató szavunkhoz kerestünk háttérret. Rakovszky Endre elmegy. Elmegy az a férfi körünkől, kinek nevét ideszögezte a vármegye neve mellé a honfiai érdem dicsfénye. A most egy esztendő novemberi diadalmas nap óta a megpróbáltatások által terhes, vértelen szabadságharc minden bánata, öröme, küzdelme és győzelme.

Marasztalás, vissza siró szó ne zavarja távozását. Az abauji szivekben a vetés szépen zsendül, a most

egy éve kisarjadt magot rendületlen meggyőződés gondolja tovább. Neki menni kell, egy szélesebb hivatás szólítja. Rakovszky Endrében nem oly nagy a bőség, hogy önzően magunk között marasztaljuk. Annál inkább, hiszen a szive a miénk marad, érzése ide vonzza dolgos két karját, alkotó tudását viszi csak el tőlünk. S új hivatásában is velünk lesz, mert a békés alkotások munkaasztalánál fölött fog lebegni ami rögeink felett kisugárzott tüzes hazafiu szellem, abban fürösztö meg, mint kristályfürdőben lelkét, midőn az ország javán munkáló tevékenységéhez lát.

Örvendjünk, hogy a kormány ily férfiakat szólít munkatársul s csendesüljön el a sajnálkozás; neki kötelessége elmenni, mert mindenké fölötte való a haza.

Szívünk teljes szeretete legyen vele.
M. J.

Petőfi társaság Kassán.

Magyar költők zarándokutja.

A Rákóczi hamvak előtt.

Ma este 7 óra 26 perckor érkezik Kassára a Petőfi-társaság Herczeg Ferenc elnök vezetése alatt, hogy holnap vasárnap délelőtt 11 órakor kegyelettel járuljon Rákóczi hamvai elé s koszorút helyezzen a kassai kriptá fedelmi lakójának koporsójára. A pályaudvaron a költöket a város nevében Eder Ödön polgármester fogadja, a Kazinczy-kör részéről pedig Révész Kálmán mond üdvözlő szavakat.

Barátságos szeretettel köszöntjük a magyar irodalom jeleseit Kassán. Nekünk fölötté kedves dolog üdvözölni a felvidéki kultúra gócpontjában a magyar kulturélet előkelőségeit. De még ennél is nagyobb örömmel látjuk Kassán a Petőfi-társaságot azon okból, mert látogatását ujjmutatásnak értékeljük az ország közönsége számára. Kassán nyugszanak a fedelmi hamvak, ez azonban nem azt jelenti, hogy végleg kriptába zártuk Rákóczit s kultuszát, mely bujdosásában oly lelket csábitván, felemelő volt, most elhalványuljon. Az irodalomban mindenkor előre lélegzett az ország felhevülése.

Az irodalom ébresztgette, ápolta, nagygyá növelte a kurucz idők kultuszát. Az irodalom gondoskodik most arról, hogy áldozzunk a hazafias kegyeletnek. Utmutatással szolgál, hogy a kassai kriptá nem eltemetett szabadsághősök nyugvóhelye, hanem örökéletű nagy nemzeti érzések kincsesztára, hová mindenha kötelességünk elzarándokolni, hogy szívünket-lelkünket gazdagítsuk, felvidítsuk. A Petőfi-társaság példát mutat, vajha úgy volna, hogy példája lelkesíti az ország közönségét is.

Nem azért jönnek a Petőfi társaság tagjai, hogy itt körünkben ünnepelessék magukat. Megilletődött lélekkel imádkozni jönnek a háza egyik legnagyobb fiához. Mégis találjon reá módot Kassa közönsége, hogy az ide zárandó költők iránt érzett tiszteletét kifejezésre juttassa. Találjon reá időt, mikor már a kegyeletet nem zavarja, hogy a magyar kultur élet alkotó seregét, a teremő géniusz kedveltjeit szívélyes vendégszeretettel övezze körül.

Fényes Samu dr. szabadelőadása a Jogakadémián.

Nagyszámu, uri közönség hallgatta végig Fényes dr. tegnapi szabadelőadását. A fajok keletkezéséről beszélt a jeles előadó s az állatvilág köréből vett számos példával bizonyította, hogy az átöröklés és alkalmazkodás mily módon hatnak közre az új fajták keletkezésénél. A természet ama csodás játéka, melyek az állatok színeváltozását, a környezethez való alkalmazkodását idézik elő, élvezetes modorban közérthető világossággal adta elő s erősen alapozta meg a Darwin tanára épülő világszemléletet. Az előadás befejezése költői lendületű volt s lelkes tapsra ösztönözte a hallgatóságot.

A jövő pénteken tartandó vitatételeit itt közöljük:

1. Minden élőlény, öröklött sajátosságai révén hasonlít ugyan öséhez, de egyszersmind minden egyén különbözik is a másiktól s így ösétől is, az erő állandósága elve alapján. Nincs két teljesen, mindenben egyforma élőlény.

2. Az egyik szerv megváltozása természetesen megváltoztatja a többiét is, az egyik bármily csekély változás tehát az egész szervezetnek némi módosításával jár.

3. Minden új fajta keletkezésének három feltétele van: Öröklékenység, variabilitás és az alkalmas egyének kiválasztója, a természetben a kiválasztó: a létfeltételek.

4. Minden fajta ivadékot szül, de átlag ugyanannyi kerül bizonyos időszak folyamán nemzéshez, úgy, hogy bizonyos hosszabb időszakot tekintve, a fajta egyéneinek a száma állandó, különben a fajta kihal. A fajta egyéneinek átlagos száma bizonyos nagyobb területen s hosszabb időszakban: állandó. (Labilis állandóság.)

5. A sok ivadék közül az marad nemzésig életben, amely jobban tud alkalmazkodni, jobban tudja megszerezni a létfeltételeket. Az alkalmatlanabbak tehát kivésznek s csak az alkalmasabbak élnek túl a többi s teszik a maguk variációit örökletessé s ezek halmozásából keletkezik számos nemzedéken át a fajtakülönbség.

A tételekhez mindenki hozzászólhat.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

A képviselőház 15 képviselő jelenlétében fogott hozzá a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásához.

Szalay László előadói beszéde után felállt Brediscianu Korjolan s zagyva beszédevel mindvégig derűtségben tartotta a Házat. A kedélyeskedő román honatya nagyon bizalmatlan a belügyminiszter ellen, akinek kormányzásában a régi rendszert látja. „Mindenkét ut bennünket, — még Vázsonyi is, pedig mi vele egy célért küzdünk”. A belügyminiszter panaszkodik tovább — minduntalan feloszlatja a román dalosegyesületeket.

— Daloljatok magyarul! — vág közbe Hódy.

— Hát nem elég, ha egyáltalában csak dalolunk — kedélyeskedik a román nagy derűtség közt.

Ilyen és hasonló „tárgyilagos” bírálat után ezzel végzi mondókáját, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Dobroszláv Péter beszélt erre, a ki szintén román születésű, de magyar érzelme s ezért együtt küzd a magyar hazafiakkal Magyarország önállóságaért. Dobroszláv ezután kimutatja, hogy a román képviselők mögött nem áll — a mint azt ők hiesztelik — egy millió választó. A koalíció mögött több román áll. Elfogadásra ajánlja a belügyi költségvetést, a mit a Ház magáévá is tesz.

Egy óraker rátért a Ház az interpellációkra. Apponyi miniszter válaszolt elsőbben Vlád minapi interpellációjára. Válaszát tudomásul vették. Adamovics interpellált ezután a lapok óvadéka dolgában. Molnár János szerdára halasztotta interpellációját.

Az ülés egynegyed 3 óraker végződött.

A delegációk megnyitása.

Trónbeszéd a várban.

A delegációk üléseit ezelőtt úgy mint az országgyűlés két hazának üléseit plakátokon hirdették. A magyar delegáció új ügyrendje értelmében a hirdetés e módja megszűnik és az ülések idejét csakis sajtó útján teszik közzé. A magyar delegáció vasárnap délelőn tizenkét óraker ülést tart a következő napirenddel: Elnöki előter esztések. Délután három óraker a királyi várakban fogadja a magyar delegációt. A fogadásra kitűzött órában az országos bizottság tagjai a királyi várak szertartási helyiségeinek fehér termében jelennek meg. Mire Apponyi Lajos gróf udvarnagy a kihallgatási terembe vezeti őket. Fejérváry Géza báró, a magyar királyi testőrség kapitánya tartós gyöngélkedése folytán a fogadás szertartásán nem vehet részt.

A közös hadügyminiszter a fővárosban.

A delegációk ülésére tegnap délután Budapestre érkezett Schönauich közös hadügyminiszter és Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok.

Költségvetés a függetlenségi pártban.

Wekerle az adóreformról.

A függetlenségi párt tegnap esti értekezleten folytatta a jövő évi költségvetés részletes tárgyalását. A tanácskozás négy és fél óra hosszat tartott és ez idő alatt elfogadta a pénzügyi, igazságügyi és honvédelmi költségvetést. Wekerle Sándor miniszterelnök ezuttal is behatóan nyilatkozott az adóreformról, melyet a jövő év folyamán szándékozik a ház elé terjeszteni. Polónyi igazságügyminiszter is több új javaslatot jelentett be. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a honvédevelő-intézetek növekedésének magyar szellemben való neveléséről szólott és a sorozás dolgában elfogadta Zichy Miklós grófnak egy indítványát, amely az egyetlen fiúnak, unokának és vőnek a póttartalékba való sorozásáról szól és az ujoncozásnál a sorshuzás eltörlését kívánja. Az értekezlet fél tíz óraker ért véget.

A kiegyezési tárgyalások még ez évben befejeződnek.

Jól értesült helyről jelentik, hogy a kiegyezési szakbizottságoknak utolsó bécsi tanácskozásai a tárgyalások eredménye fele ismét közelebb vezettek, egy néhány elvi kérdés csak az, miben a bizottságok meg egyezésre jutni nem tudtak s a miben a döntést átengedik a kormányoknak. A szakbizottságok tárgyalásai odáig jutottak, hogy

általános a vélemény, miszerint legfőllebb kétszer vagy háromszor kell találkozniok, hogy az egész anyagot elintézzék nem valószínűtlen, hogy az év végéig nemcsak a bizottságok, de a két kormány is befejezi a tárgyalásokat.

Fejérváry a király előtt.

A darabontok meglátogatták.

Fejérváry Géza báró tegnap egy óra hosszat tartó kihallgatáson volt a királynál. A volt miniszterelnök környezetéből erről az audienciáról azt jelentik, hogy mint a darabont testőrség kapitánya jelent meg a király előtt és meghallgatta a király rendelkezéseit a delegáció megnyitásának ceremóniája dolgában. Természetesnek találják, hogy az igazságügyi bizottság ismeretes határozata is szóba került a kihallgatás alatt. Fejérváryt délután volt ügyvivői Vörös és Lányi kerestek fel és hosszabb időt töltöttek nála.

UJDONSÁGOK.

— Esküvő. Ma déli fél 12 óraker vezette oltárhoz Giczy Béla huszárőrhadnagy Rakovszky Zsófia urhölgyet, dr. Rakovszky Endre miniszteri tanácsos nővérét. A polgári esketésnél Eder Ödön polgármester funkcionált, mint anyakönyvvizető, míg az egyházi esketést dr. Takács Menyhért prépost-praefátus végezte a premontriek templomában.

Rákóczi sirja. Megemlékeztünk már arról, hogy a Magyar Mérnök és Építész-Egyesületben szó esett arról, hogy a kassai dombéli Rákóczi-kripta nem felel meg a fedelem nyugvóhelyéül. Ebben a kérdésben most az egyesület Kassára kiküldte Schulek Frigyes műegyetemi tanárt, Nagy Virgilt és Kertész Róbert mérnököt, hogy a helyszínen tapasztalatokat gyűjtsenek. A kiküldöttek e hó 28-án érkeznek Kassára.

— Látogatás a Kazinczy-kör népkönyvtárában. Dr. Schönher Gyula, a múzeumok és könyvtárak Országos Tanácsának előadó titkára e hó 22-én Kassán járt s Mihalik József helybeli muzeumi igazgató kiseretében látogatást tett a Kazinczy-kör Népkönyvtárában is, — hol a három nagy szekrényben levő könyvtárt beható vizsgálat alá vette s úgy a beosztás, mint a kezelés fölött teljes megalégedését nyilvánította. A könyvtár egyébként e napokban 315 darab új könyvvel gyarapodott, mely könyvek a jövő héttől kezdve már szintén a közönség használata alá bocsáttatnak.

— Felelet „Egy Kazinczy-köri tag”-nak. A következő levél közlésére kértünk fel. Nem tudom, ki írta a „Napló” Társadalmi és irodalmi tegnapi cikkét? Nem is akarom fürkészni. De felelni kénytelen vagyok reá, mert támad — és pedig irányzatosan. Céloz a Kazinczy-kör legutóbbi választmányi ülésére s személyemre vonatkozólag a többek között ezt mondja: „Ugy tudom, hogy a Kazinczy-kör titkára, mindent mást elfelejtett, a mi a legutóbbi Kazinczy-köri választmányban szóba került, csupán arról tájékoztatta a publikumot egy helyi újságban, hogy a népkönyvtári jelentést a választmány tudomásul vette”. Erre válaszom ez: Bár nem tudom, honnan merítette cikkirő arra vonatkozó adatát, hogy a (megnem nevezett) helyi újság közleményét én írtam: bevallom, hogy a „Felsőmagyarország” részére a referátát igen is én adtam. Tettem pedig ezt azért, mivel az illető lap tudósítója, bár ki volt küldve, az ülésen nem jelent meg. S nehogy a lapban a választmány eme fontos üléséről egy betű se jelenjék meg (a mint ez történt a kör közgyűlése alkalmából, a mikor a titkári jelentést én tartottam s így referátát ez okból nem adhattam) megírtam mindaz, ami-

ről saját füleimmel hallottam. Arról, a mit cikkiró hibámul ró fel, azért nem tehettem említést, mivel az elnök az ülés folyamán engem bizott meg a Herczeg Ferenchez küldendő levél megírásával s így éppen akkor, a mikor „a jövőben való működés felől” volt szó: jelen nem lehettem, tehát az oly nagy fontosságú eszmecserét figyelemmel sem kísérhettem. Ezt egyébként másnap *Murányi* urnak, a lap szerkesztőjének meg is mondtam. Hogy a népkönyvtár is megemlített pár szóval, azt hiszem, ezzel csak kötelességet teljesítettem. De voltaképen nem is azon fordul meg a dolog, hogy a „Felsőmagyarország”-ban mi hogy volt leírva? Ezt a személyileg is megnevezett dr. Pap Illés és többek által folytatott eszmecseréről a többi lap. Tehát a dolog nem lett agyonhallgatva. A felolvasást rendező bizottság, úgy tudom, foglalkozni is fog a fölvetett eszmék gyakorlatává tételével. De pár napig, a Petőfi társaságnak Kassára jövelele miatt, az erre vonatkozó intézkedéseknek halasztást kellett szenvedniök. A cikknek egyéb részével ezuttal szándékosan nem foglalkozom. Nem akarok a rendező bizottság határozatának elibe vágni. Kassa 1906. nov. 23. Kovács Zsigmond a Kazinezy-kör titkára.

— **Visszavont indítvány.** A külön főispánság ügyében benyújtott indítványt az indítványozók a polgármestertől visszavonták.

— **Tartalékos katonák behívása.** Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Jekelfalussy honvédelmi miniszter intézkedett arra nézve, hogy azok a tartalékos katonák, akik a jövő évi fegyvergyakorlatukat két részletben akarják kitölteni, a kérelmezőknek megengedjék, ha ez iránt illetékes hatóságukhoz előzetesen folyamodtak.

— **Meghalt a zárkában.** Cservenyákné szül. Penczák Mária a kaposztafalvi szegényház lakója f. hó 14-én este a poprádi vasúti állomáson csavargott s mert magát igazolni nem tudta, a rendőr a poprádi városházára bekísérte. Reggel, midőn a zárkát felnyitották, Penczák Mariát a földön fekvő halva találták. Szubaly Kálmán rendőrkapitány az esetet azonnal bejelentette a lőcsei kir. ügyészségnek, mely az eltemetési engedélyt büncselekmény hiányában megadta.

— **Körözött báró.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az alábbi szövegű rendeletet intézte ma Kassa városához:

Arad szabad királyi város tanácsának folyó évi 21625. szám alatt kelt fölterjesztése szerint Fechtig Ármánd báró aradi illetőségű csavargó az aradi iparhatóság által 0633—96. szám alatt kiállított munkakönyvvel ellátva városról-városra csavargó és Arad város terhére utiköltség címén segélyeket szokott kérni. Fölhívom ennelfogva a törvényhatóságot, intézkedjék aziránt, hogy nevezettnek a községek (főváros) részéről semmiféle segély ne nyujtassék, illetőleg rajtaérés esetén illetőségi községébe toloncoltassék. Budapest, 1906. évi november hó 13-án.

— **Gazdák és a polgári perrendtartás.** A gazdák körében az utóbbi évek tapasztalatai alapján mindinkább érezhető a polgári perrendtartás hiányossága. A veszprémmegyei gazdasági egyesület igazgató választmányja ez okból egyhangulag kimondotta, hogy a polgári törvénykönyv megalkotása érdekében felir a képviselőházhoz. Hasonló felirat intézése érdekében az „abauj-torna megyei gazdasági egyesület”-et is megkeresték.

— **Grófi főpincér.** Londonból jelentik: A new-yorki Martin-féle kávéház tudvalevőleg ajánlatot tett Boni de Castellane grófnak a főpincéri állásra. Az ajánlat New-Yorkban nagy derűtséget keltett. A kávéház tulajdonosa állítólag a gróf ügynökének nevével aláírt kábeltáviratot kapott, mely

azt mondja, hogy a gróf a főpincéri állást csak abban az esetben fogadhatja el, ha a felajánlott 10.000 dollár évi fizetésen kívül az összes elfogyasztott ételek és italok árából províziót is kap. A Daily Express párisi levelezője meginterjúvolta a grótot, de a gróf csak azt felelte:

— Magánügyeimhez a közönségnek semmi köze és ezért azokat inkább magamnak tartom.

A hírlapíró azonban más oldalról megtudta, hogy a gróf az ajánlatot tényleg megkapta. A kábeltáviratban adott választ New-Yorkban sikerült trétának tartják.

— **Az országos Rákóczi-bizottság működése.** A kormány által Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatalára kiküldött országos bizottság tagjai: Thaly Kálmán, báró Forster Gyula, Fraknoi Vilmos címzetes püspök, Thallóczy Lajos külügyi osztályfőnök és Pónori Török Aurél egyetemi tanár teljesen befejezték eljárásukat. Működésükről, illetőleg eljárásuk legapróbb részletéről is terjedelmes jegyzőkönyvet vettek föl. A bizottság tagjai azonban utólag egy nagyobb munkában számolnak be eljárásukról, hogy a hamvak hazahozatalának körülményei hitelesen meg legyenek örökítve a magyar história számára.

— **Katonazene hangverseny a Schalkházban.** A kassai 34. gy.-e. zenekara vasárnap este 8 órakor Neidhardt Alajos karmester vezetése alatt hangversenyt tart a következő műsorral.

1. „Ifju ének” induló Kmoch-tól. 2. „Stradella” opera nyitánya Flotovtól. 3. „Két pacsirta csicsérgése”, hangversenypolka, szóló 2 piccolóra, Filipovszky-tól. 4. Ábránd „Hoffmann meséi” operából, Offenbachtól. 5. „Női szív”, keringő Lettiertől. 6. „Koboldtánc”, Filipovszky-tól. 7. Magyar dalok. 8. Ábránd „Tannhäuser” operából. 9. „Szív és kedély”, egyveleg Komzaktól. 10. Keringő Neidhardtól. 11. „Indian Sang” Friml-től. 12. „Excelsior” négyes Kovácstól.

— **A József kir. herceg Szanatórium-Egyesület** hétfőn, folyó hó 26-án délután 5 órakor a városháza nagytermében dr. Takács Menyhért jászvári prépost elnöklele alatt nyilvános választmányi ülést tart, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődőket ez uton hívja meg az elnökség. — A Szanatórium-Egyesület javára újabbán Münster Tivadarné és Broóser Morné urnők 10—10 koronát adományoztak kézimunka megváltás címén. Kovácsy Béláné és özv. Schirger Emilné urnők pedig kézimunkákat ajándékoztak. — Az egyesület elnöksége ez uton mond halás köszönetet a jótékony adományokért.

— **Bérkocsisok ráncbaszedése.** Váczy József rendőrfőkapitány ma rendeletet adott ki, melyben a bérkocsisok részéről tapasztalt visszaélések megszüntetésére Sárosi Árpád rendőrfogalmazót, Kovács Kálmán állatorvost és Orosz rendőrbiztost küldte ki.

— **Köpenicki eset Makón.** Makón országos vásár volt. Ott történt ez a mulatságos eset. A piacon állottak a női konfekciósok sátrai. Késő este, mikor a sátrakat bezárták, a kereskedők azok őrzését egy emberre bízták. Ugy éjjel 12 óra körül egyik aradi cég sátrához kocsin, nagy uri grandezával odahajtatott egy elegánsan öltözött ur. Amint az éjjeli őrt meglátta, azonnal feléje tartott. Az ur hideg nyugodtsággal eképen szólt hozzá:

— Én vagyok a cég főnöke, sürgős szükségem van 6 darab női kabátra. A kulcs nincs nálam. Nyissa ki kend valamiképpen az ajtót.

Az egyszerű, becsületes ember az ur kívánságát sietett teljesíteni és egy szeg segítésével szépen kinyitotta a sátor ajtaját. A főnök ur tényleg csak hat kabátot vitt el, nehogy gyanút keltsen a sátorok őrzőjében s a holmikkal eltávozott. Korán reggel az őt a nevezetes sátorba ment, ahol megkérdezte, vajjon sikerült-e az éjszakai kabát eladása. Ezt főként azért tette, mert

a főnök ur az éjszakai fáradságát elfelejtette megfizetni. Képzeltető, milyen nagy örömet keltett ott az éjszakai lopás. Egyenesen futottak a rendőrségre, azonban az elvitt kabátokról és a szélhámosról semmi információkat nem tudtak. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Felfüggesztett pánszláv káplán.** Lőcsei tudósítónk jelenti: Párty Sándor szepesi püspök felfüggesztette állásától Tomának Ferenc zázrivai káplán nemzetellenes agitációja miatt. Az egyházi szentszék legközelebb fegyelmi eljárást fog ellene indítani.

— **Mai számunk összes példányaihoz** mellékelünk egy alkalmi könyvjegyzéket kiváló művekről, melynek áttekintését olvasóink b. figyelmébe ajánljuk.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Hétfőn, nov. 26-án, párosbérletben, harmadszor *Bohémszerelém*.

Kedden, nov. 27-én, páratlan bérletben, negyedszer *Bohémszerelém*.

Szerdán, nov. 28-án, bérletszünet, munkás előadás. *Takarodó*. Dráma 4 felv.

Csütörtökön, nov. 29-én, párosbérlet itt először. *Hamlet gróf*. Vigjáték 4 felv.

Pénteken, nov. 30-án, páratlan bérletben másodszer *Hamlet gróf*.

Szombaton, dec. 1-én páros bérletben, *A 47-ik cikk*. Dráma 4 felv.

Vasárnap, dec. 2-án, két előadás; délután 3 órakor, leszállított helyárrakkal, *A kis alamuszi operette*, este páratlan bérletben, *Az igmándi kispap*, eredeti népszínmű.

Az asszony.

Porzolt Kálmán színművének második előadása is nagy közönséget vonzott, mely a tegnapi estét bizonyára az élvezetesen eltöltött esték közé fogja sorozni. Porzolt sokat tapasztalt íróember, éveken keresztül igazgatója volt egy fővárosi színháznak, kritikusa egy neves napilapnak s így megszerzte azt az éleslátást, mellyel ott is tud érdekességeket felfedezni, ahol más semmit sem lát. Minden mondatá megannyi szellemes megfigyelés eredménye, jellemzése találó és élethű. Petheőné jelleméről, már megmondtuk véleményünket. Ő a darab hőse s benne kellene a színmű klasszikus törvényeinek megnyilatkoznia. A bűnbeesés következményeitől csak megtisztulás által menekülhet, de az ő megtisztulása nem nemes motívumokból indul ki s így el sem fogadható. Mikor a gyilkosság után azzal adja tettének magyarázatát „Megöltem bűnömért!” — téved, mert a bűn még tovább is benne él. Tabajdyban csak a megnyilatkozása egy alkalmát veszti el. Ennek a jellemnek a fogyatékosságai fokozzák le a színmű értékét.

Etel alakjában remekel a szerző. Annyi kedves báj és finomságot mintazott e leány szerepbe, hogy teljesen egyensúlyozni tudja vele Tabajdy cinizmusát. A színész is igen szép kontrasztot ad Petheőné alakjával. Ugyisint szembeötölő és szép az ellentét a kapitánynak baráti szeretete és a Tabajdyék cimborasága között.

Petheő jelleme hiányos és tulságosan passiv. A neje életfilozófiájával szemben nem adja ajkára a szerző a férj ellentétes életfelfogását s úgy az asszony érvelése elfogadhatónak látszik s az egymás meg nem értésében a férj is hibásnak van feltüntetve. Ő sem érdemli hát meg, hogy Tabajdy halála árán szerezzé vissza családi boldogságát, melyet önhibájából veszített el.

A Tabajdy theoriája és módszerei igen jól vannak beállítva és maga az alak is természetes. A halált meg nem érdemli, nem különösen a szeretője kezétől.

Az előadás tegnap is jó volt, Etsy Emilia virágkosarat kapott, melyre szép játékkal reászolgált. (—r.)

A Kassai Jelzálogbanknál a közel
jövőben a lakásokban levő

kályhák

eladóvá fogják tétetni.

A kályhák mind a legjobb karban
vannak, azok megtekinthetők és
azokra előjegyzések a banknál
eszközölhetők.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből
az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen
Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem

Fricsovszky Vincze

kőfaragó é sarkóraktára
Kassán, Pesti-ut 27. szám.

Nagy választék SIREMLÉKEK syenit, grani
tiroli, sziléziai és vörös márványfajokból, va-
lamint terméskövekből 120 koronától 200
koronáig.

Rendelés folytán nagyobbak is készíttetnek.

Készít:

ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁLATOKAT, uti keresz-
teket, keresztelő medencéket, emléklap-
kat, SIRSZEGÉLYEKET, vasrácszatokkal
vagy anélkül, VASKERESZTEKET stb.
Kőfaragó munkák jutányos árban elfogadtatnak

Bolti szolgálta

felvételük VITÉZ A. könyvkeres-
kedésében Kassa, fő-utca 75. sz.

Eladó

egy 14 hónapos Yorkshiri kan,
— tenyésztésre igen alkalmas —
Szlímák Jánosnál Ósván, u. p.
Garbócbogdány, Abauj megye.

Kiadó: Muranyi József.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte
fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E
mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskerek és folyó-számlára. Váltak és kisor-
solt értékpapírok leszámítása, beszédése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-
számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdéi
árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági ovadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszédése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások
készséggel adatnak.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pinchütéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA